

Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága
146/14. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2014. november 11.

A C-333/13. sz. ügyben hozott ítélet
Elisabeta Dano, Florin Dano kontra Jobcenter Leipzig

Kizárhatók bizonyos szociális ellátásokból azok a gazdaságilag nem aktív uniós polgárok, akik azzal a kizárólagos céllal tartózkodnak valamely másik tagállamban, hogy szociális segélyben részesüljenek

Németországban azokat a külföldieket, akik az államterületre csak a szociális segély elnyerése céljából lépnek be, illetve azokat, akik kizárólag munkakeresés céljából rendelkeznek tartózkodási joggal, kizárják azokból az alapellátásokból („Grundsicherung”), amelyek célja elsősorban a kedvezményezettek megélhetésének biztosítása.

A lipcsei (Németország) társadalombiztosítási bírósághoz két román állampolgár, E. Dano és fia, Florin, valamint az alapellátásoknak a részükre történő biztosítását megtagadó Jobcenter Leipzig között folyamatban lévő jogvitával fordultak.¹ E. Dano nem azért utazott be Németországba, hogy ott munkát keressen, és – noha a munkakeresők részére fenntartott alapellátásokért folyamodott – az iratokból kitűnik, hogy nem keres munkát. Szakképzettsége nincs, és mindeddig semmilyen keresőtevékenységet nem folytatott sem Németországban, sem Romániában. Fiával együtt 2010 novembere óta él Németországban, ahol E. Dano lánytestvérénél laknak, aki gondoskodik ételmezésükről. E. Dano fia után az eltartott gyermek után járó havi 184 euró összegű támogatásban, valamint havi 133 euró összegű tartásdíjelőlegben részesül. Ezeket az ellátásokat a jelen ügy nem érinti.

A lipcsei társadalombiztosítási bíróság kérdéseire válaszul a Bíróság mai ítéletében megállapítja, hogy (a német alapellátásokhoz hasonló) bizonyos szociális ellátásokhoz való hozzáférés tekintetében más tagállamok állampolgárai csak akkor igényelhetnek a fogadó tagállam állampolgárainak járóval egyenlő bánásmódot, ha tartózkodásuk megfelel az uniós polgárokról szóló irányelv² feltételeinek.

E tekintetben a Bíróság emlékeztet arra, hogy az irányelv értelmében a fogadó tagállam nem köteles szociális segítségnyújtási ellátást biztosítani **a tartózkodás első három hónapjában.**

Arra az esetre, ha **a tartózkodás időtartama meghaladja a három hónapot, de nem éri el az öt évet** (amilyen időszakról a jelen ügyben szó van), az irányelv a tartózkodási jogot többek között ahhoz a feltételhez köti, hogy a gazdaságilag nem aktív személyek **elegendő saját forrásokkal rendelkezzenek.** Az irányelv ezzel annak megakadályozására törekszik, hogy a gazdaságilag nem aktív uniós polgárok létfenntartásukhoz a fogadó tagállam szociális ellátó rendszerét vegyék igénybe. A tagállamoknak tehát lehetőséggel kell rendelkezniük arra, hogy megtagadják a szociális ellátások nyújtását a gazdaságilag nem aktív olyan uniós polgárok esetében, akik kizárólag azzal a céllal gyakorolják szabad mozgáshoz való jogukat, hogy szociális segélyben részesüljenek valamely másik tagállamban, holott nem rendelkeznek elegendő forrásokkal ahhoz, hogy

¹ E. Dano esetében a megélhetési ellátásról („existenzsichernde Regelleistung”), fia esetében pedig a szociális segélyről („Sozialgeld”), valamint a lakhatási és fűtési költségekhez való hozzájárulásról van szó.

² Az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályaon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 158., 77. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 5. kötet, 46. o.; helyesbítés: HL L 274., 47. o.).

tartózkodási jog illesse meg őket; e tekintetben minden egyes esetet az igényelt szociális ellátások figyelmen kívül hagyásával kell megvizsgálni. E feltételek mellett a Bíróság úgy határoz, hogy az uniós polgárokról szóló irányelvvel és a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló rendelettel³ nem ellentétes az a nemzeti szabályozás, amely kizárja más tagállamok állampolgárait bizonyos „különleges, nem járulékalapú pénzbeli ellátásokból”⁴, noha ezeket az ellátásokat biztosítják az azonos helyzetben lévő saját állampolgárok számára, amennyiben a más tagállamok ezen állampolgárai nem rendelkeznek az irányelv alapján tartózkodási joggal a fogadó tagállamban.

A Bíróság végezetül emlékeztet arra, hogy a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló rendelet nem szabályozza a különleges, nem járulékalapú pénzbeli ellátások nyújtására vonatkozó feltételeket. Mivel erre a nemzeti jogalkotók rendelkeznek hatáskörrel, az ilyen típusú ellátás által biztosított társadalombiztosítási fedezet mértékének meghatározása is az ő hatáskörükbe tartozik. Következésképpen a különleges, nem járulékalapú pénzbeli ellátások nyújtásával kapcsolatos feltételeknek és mértéküknek a meghatározása során a tagállamok nem az uniós jogot hajtják végre, így módon nem kell alkalmazni az Európai Unió Alapjogi Chartáját.

E. Danót és fiát illetően a Bíróság megjegyzi, hogy nem rendelkeznek elegendő forrásokkal, ekként pedig nem igényelhetnek tartózkodási jogot Németországban az uniós polgárokról szóló irányelv alapján. Ennélfogva nem hivatkozhatnak a hátrányos megkülönböztetés tilalmának az irányelvben és a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló rendeletben szereplő elvére.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

Az ítélet kihirdetésekor készített képfelvételek elérhetők: „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106

³ A 2010. december 9-i 1244/2010/EU bizottsági rendelettel (HL L 338., 35. o.) módosított, a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló, 2004. április 29-i 883/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 166., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 5. kötet, 72. o.). Ezt a rendeletet nem kell alkalmazni a szociális támogatásokra (megjegyzendő, hogy ez a fogalom szűkebb az uniós polgárokról szóló irányelvben szereplőnél). Részben azonban alkalmazni kell azokra a „különleges, nem járulékalapú pénzbeli ellátásokra”, amelyek a szociális biztonság, valamint a szociális segélyezés jellegzetességeit egyaránt magukban hordozzák, és amelyeket kizárólag általános adóbevételekből finanszíroznak. A jelen ítéletben a Bíróság pontosítja, hogy az egyenlő bánásmód rendeletben szereplő elvét alkalmazni kell ezekre az ellátásokra.

⁴ Németországot illetően a rendelet különösen a megélhetési költségeket fedező ellátásokat említi az álláskeresőkre vonatkozó alapellátással összhangban. A lipcsei társadalombiztosítási bíróság a szóban forgó ellátásokat „különleges, nem járulékalapú pénzbeli ellátásoknak” minősítette.